

Een Veranderend Nederlands

Al eeuwen hebben wij verschillende etnolecten in ons land. Etnolecten zijn variaties van een taal (in ons geval, het Nederlands) die van oorsprong gesproken worden door een bepaalde etnische groep: hierbij moet je denken aan Surinaams Nederlands, Marokkaans Nederlands en Indisch Nederlands. Etnolecten ontstaan doordat migranten klanken, woorden en grammatica van hun eigen moedertaal aan het Nederlands toevoegen. Ze worden door de generaties overgeleverd, en worden tegenwoordig door tweede en derde generaties bewust gesproken als een teken van hun identiteit en afkomst. Er wordt gespeculeerd dat het gesproken Nederlands steeds meer vervangen wordt door een combinatie van deze etnolecten. Zou het mogelijk zijn dat het standaard Nederlands binnen tientallen jaren alleen maar voor de boeken wordt gereserveerd?

Rond 1850 woonde meer dan de helft van de Nederlandse bevolking op het platteland. Migratie was abnormaal; mensen bleven hun hele leven in hetzelfde dorp wonen, waar ze dezelfde dialect kregen te horen. Er was weinig, of zelfs geen invloed op de gesproken taal. Tegenwoordig leeft grotendeels van de Nederlandse bevolking in een omgekeerde situatie. Ons urbanisatiegraad is groot: bijna iedereen woont wel in of in de omgeving van groeiende steden. Vooral steden in de randstad zijn melting pots van verschillende culturen en etnische groepen, en dus ook etnolecten. Het massaal blootstellen aan de verschillende variaties van gesproken Nederlands veranderd onvermijdelijk hoe de bevolking met elkaar communiceert.

Verstedelijking is niet de enige betreffende factor: globalisatie mag ook een deel van de schuld nemen. Buitenlandse films, tv programma's, boeken, internet artikelen, en internet sensaties zijn makkelijk toegankelijk voor iedereen, en ze bereiken de massa's zoals nooit van tevoren. Nederlandse kinderen worden opgevoed met steeds meer Engels; ze kennen het bijna zo goed als hun eigen taal. Woorden zoals parking, chill, fax en locker worden dagelijks zo vaak gebruikt in de gesproken Nederlandse taal dat het lijkt alsof ze er horen.

Het is duidelijk dat jongeren, vooral van Marokkaanse of Turkse achtergrond, hun etnolect bewust gebruiken om hun identiteit te benadrukken. Je manier van praten wijst naar je verleden, waar je bent opgevoed, waar je vandaan komt. Jongeren zien hun etnolect als een teken van hun cultuur. Verder nog, gebruiken deze jongeren taalvarianten die ze van de straat plukken.

Het is duidelijk dat deze jongeren er bewust van zijn dat hun manier van Nederlands praten geen standaardvorm is. Wat wetenschappers niet kunnen weten is of ze hun kinderen met hun etnolect zullen opvoeden, of juist ervoor zullen zorgen dat de komende generaties standaard, "schoon" Nederlands zullen

gebruiken. Er werd niet verwacht dat de tweede en derde generaties Marokkanen en Turken nog kenmerken uit hun moedertalen zouden gebruiken in het gesproken Nederlands, maar dat is wel zo. Wetenschappers zeggen dat deze kenmerken sociale meerwaarde hebben, waardoor het zeker mogelijk is dat ze hun kinderen er mee zullen willen opvoeden.

Uiteindelijk kunnen we nooit zeker weten hoe, of wanneer, onze gesproken taal drastische veranderingen zal beleven. Er zijn duidelijk veel variaties van het Nederlands die allemaal hun eigen, unieke kenmerken behouden. Deze etnolecten bestaan al tientallen jaren en zullen waarschijnlijk niet in de komende tijd verdwijnen. Het is zeker mogelijk dat grote delen van de Nederlandse bevolking kenmerken hiervan zal overnemen, maar of het standaard Nederlands hierdoor zal verdwijnen kan niemand zeker zeggen. Een taal ontstaat niet zo maar, en zal ook niet zo maar zonder goede reden verdwijnen.